

Ånd og kød

Helliget Herren og andre taler - Ole Hallesby

Våg, og bed om ikke at falde i fristelse. Ånden er rede, men kødet er skrøbeligt. ([Mark 14,38](#))

Ånden er villig, siger Jesus. Dermed har han vist udtalt noget af ejendommeligste ved den troendes nye sind. Den villige ånd er sikkert Guds største underværk.

(...)Se på det naturlige menneske, når det slider i det med at vise sin guds frygt.

Man går i kirke endog hver søndag, skønt man ofte gør det med et uvilligt sind.

Man kommer sent til gudstjenesten, og man går tidligt, men endda får man rigelig tid til at kede sig og ærgre sig, når man tænker på, hvor dejligt man kunne have haft det hjemme eller ude i Guds herlige natur, hvis man ikke var gået i kirke.

Man læser i *Bibelen*, om ikke just hver dag, så næsten daglig. Men det går trægt og uvilligt. Avisen derimod læser man fra ende til anden hver dag. Og man er ude af sig selv, hvis postbudet har glemt at bringe den.

Med *bønnen* går det ikke lettere. Man beder sit Fadervor og måske lidt til. Men det er vanskeligt at holde tankerne samlet blot en kort stund. Og man føler sig lettet, når det er overstået. Kort sagt, ens gudsdyrkelse er ret og slet pligtvisitter, som man aflægger hos Gud så sjældent og så kortvarigt, som det anstændigvis kan gå an for et menneske, som vil være religiøs.

Og bliver man på en eller anden måde urolig over denne overfladiske og tankeløse religiøsitet, så har man straks undskyldninger på rede hånd. Man har Jo så travlt, og tiden er kostbar. Og når man har med så meget at gøre, så kan det dog ikke undgås, at hovedet fyldes af mange tanker. Og Gud kan vel heller ikke tage det så nøje, om man under sådanne forhold ikke altid formår at samle sit sind under bønnen og gudstjenesten.

Men se så på dette menneske, når den uvillige trældomsånd har vejet pladsen for barnekårets ånd! Nu er uviljen mod Gud borte!

Det nye menneske, som er skabt efter Gud, føler sig vel tilmode hos Gud, længes efter Gud, og føler sig syg og bange, når Gud fjerner sig eller bliver helt borte for sjælen. Det, som er født af Gud, er født til Gud og føler sig hjemme hos Gud. (...)

Eller lad os tænke på det naturlige menneskes forhold til Guds folk. Når alt kommer til alt, er måske dette det vanskeligste punkt for det uigenfødte menneske, som vil være religiøs.

Det kniber hårdt både med andagterne i hjemmet og gudstjenesterne i kirken og alt det andet, som hører med til gudsdyrkelsen. Men det værste er dog at være sammen med de troende, når de samles til sang, læsning, samtale og fællesbøn. Derfor har disse folk som oftest meget at kritisere både angående de troende og deres bedemøder.

Enten taler de om de troendes dømmesyg eller om deres overspændthed eller om deres fejl. Der er nemlig en indre uvilje imod de sande troende hos disse selvlavede kristne, fordi de umiddelbart føler, at de troende ejer noget, som de selv med al deres guds frygt ikke har del i. Men se så på disse folk, når de er frelst fra den vrangvillige ånd, som de har haft både med Gud og hans folk. Nu føles det ikke som en tvang at være mellem de troende. Nu søger de derhen, hvor Herrens venner samles, og de har det aldrig så trygt og lykkeligt, som i de troendes kreds. (...)

Skulle der imellem mine læsere være en eller anden, som stadig har udsat omvendelsens valg trods alvorligt kald fra Herren, fordi du syntes, det var umuligt at slippe din kærlighed til verden og synden og at trives hos Gud og hans folk, da vil jeg sige dig noget, som brænder mig på hjertet at få sagt: *Du har misforstået din herres frelestibud.*

Det at blive en kristen består ikke i, at du tvinger dig til at afholde dig fra de synder, som du elsker, og til at foretage en del religiøse øvelser i bøn, læsning og lytten til Guds ord og samvær med de troende, som du ikke har spor lyst til.

Nej, at blive en kristen vil sige at blive frelst fra den gamle uvillige ånd ind i det nye sind, som føler sig vel til mode hos Herren og i de helliges samfund, og som føler afsky for synden. Denne nye villige ånd Er det, Herren vil virke i dig.

Det er frelsens under.

Men han kan ikke gøre det mod din vilje. Og dit valg består kun i, at du vælger at give Jesus adgang til at gøre det under i dig, som han gør med alle andre, som bliver frelst.

(...)

Vær ikke ængstelig, min ven, om du i din iver har gjort noget, som viste sig at være mindre vellykket. Så længe du har den villige ånd som spørger: „Far, Er der ikke noget, jeg kan hjælpe dig med?“ Så længe skal Gud nok med glæde gøre det godt igen, som du i din iver har forkludret. Og så skal du snart igennem dine fejlgreb lære at gøre det rigtige. Bryd dig ikke om alle disse kloge hoveder, som går omkring og kritiserer alt, men selv ingen ting får udrettet, fordi de er bange for kritik og spot. Din himmelske fader glæder sig mere over eet villigt, men skrøbeligt barn, end over 99, som stod og så til og undskyldte sig med, at de intet kunne udrette.

Ja, der er vist intet så yndigt for Gud at se på i hele den vide verden, som den villige ånd. Men der er heller intet, som er så dejligt for os selv. Den villige ånd er kristenlivets lykkelige hemmelighed. Den bærer os igennem livets store storme og gennem dagliglivets små og upågtede ofre og skuffelser. Den giver ligevægt i medgang og udholdenhed i modgang. Thi den villige ånd vil tjene Herren, ikke sig selv.

Min broder og søster! Ejer du den villige ånd, Eller har du mistet den? Så slider du dig frem fra dag til dag med en uvillig ånd, som tinger med sig selv for at slippe igennem med det mindst mulige af kamp mod syndevanerne, af hensynsfuldhed og opofrelse hjemme, af arbejdet for Herren, af omsorg for sjælene, af gaver til Guds rige. Da er det et tungt og brydsomt liv, du lever.

Men du mindes den lyse tid i dit liv, da den villige ånd drev hele værket, da du kunne blive så barneglad, når du forstod, at Herren ville have dig til at gøre dette eller hint, da du kunne bære over med uvenlighed og urimelighed med indre ro og glæde, ja, du kunne opleve det, som Guds ord nævner: du kunne „*springe af fryd*.“

Min ven, du føler vist selv af og til, at du har mistet din første kærlighed, og du længes tilbage til den tid, da du havde det godt og fortroligt både med Gud og hans venner. Sig ham nu, hvad du har mistet, og bed ham igen at gøre noget nyt for dig og atter skabe den villige ånd i dit indre. Så skal du blive fri for at slæbe kristendommen med dig fra dag til dag som en tung byrde, du ikke tør lægge fra dig. Så skal du igen erfare kristendommen som den kraft, der bærer dig i sorg og glæde, i arbejde og hvile, i liv og i død. (...)

"Vandrer efter ånden, så fuldbyrder I ingenlunde kødets begæringer. Thi kødet begærer imod ånden, og ånden imod kødet" (Gal 5,16-17) ...

Her er en vanskelighed. På den ene side siger skriften, at kødet er korsfæstet hos enhver, som hører Kristus til. På den anden side siger den, at kødet er i live, ja begærer hos den troende, selv hos den, som vandrer i ånden. Løsningen her finder vi, når vi lægger mærke til det udtryk, som apostelen her bruger om kødets aflivelse, nemlig „*korsfæste*“. Det ejendommelige ved denne henrettelsesmåde er jo, at forbryderen er i live længe efter, at korsfæstelsen har fundet sted. Som vi ser af beretningen om den ene røver ved Jesu side, så kan den korsfæstede forbryder være lige så ond som før. Men nu kan han intet ondt udføre mere. Samfundet har sørget for at uskadeliggøre ham. Nu fortæller skriften os, at intet menneske bliver en kristen, før man udleverer sit gamle kød til korsfæstelse: „*De, som hører Kristus Jesus til, har korsfæstet kødet med dets lyster og begæringer.*“ Mennesket får ved sin vækkelse den gamle Adam at se i åndens lys, som den forbryder han er. Men mennesket krymper sig ved at udlevere ham til aflivelse og tinger med sig selv og sin gud, om det ikke skulle være muligt at skåne lidt af det gamle egenkærlige og egenrådige liv. Ved *omvendelsen* vælger den vakte at udlevere sit gamle liv til døden. Og før dette valg er gjort, sker der ingen frelse, hvor meget vi end græder, beder og kæmper.

Og nu prøver den redelige sjæl af al sin magt at få død og ende på sit gamle liv og sit gamle sind. Men det går ikke - trods den redeligste og ihærdigste kamp. Og han tror da, at han er så elendig, at ikke engang Gud ved noget råd med ham. Da lærer han at tro, d. v. s. at udlevere denne forbryder til Kristus; selv kan han ikke få ham aflivet. Men nu skal Kristus overvinde og aflive ham.

Og nu sker forandringen. Nu er det gamle kød kommet på korset. Nu har det truffet sin overmand. Den frelste synder har således fået både vilje og kraft til at overvinde sit gamle jeg-liv. Og så længe han klynger sig til Kristus og tager imod hans overnaturlige kraft, vil det lykkes ham at holde sit gamle jeg på korset.

Men selv om denne forbryder således ved Kristi kraft er korsfæstet, så er han dog i live. Som apostelen siger: ”*Kødet begærer imod ånden, og ånden imod kødet.*“ Og forbryderen er lige ond. Her rører vi ved det åbne sår i den troendes sjæl, som gør ham så megen smerte lige fra den stund, han fik livet i Gud, og indtil hans sidste åndedræt, indtil det øjeblik, da Gud blæser striden af imod kødet og tager ham ind til sin evige fred. Det gør Gud gerne for sine venner lidt før døden, nogle dage eller nogle timer før døden. Da forbyder han alle fjenderne at røre denne stridsmand, som nu har stridt den gode strid.

Og så ligger en sådan stridsmand i en forunderlig hvile midt i dødens port og mærker kun sin frelsers liflige nærhed. (...)

Min stridende lidelsesfælle! Jeg ønsker at trøste dig med den trøst, hvormed jeg selv er trøstet. Og derfor vil jeg sige til dig: Tab ikke modet! Strid du videre, selv om det går så dårligt, at det synes håbløst. Din fortvivelse beror på en lille, men skæbnesvanger misforståelse. Du har set på din kamp imod synden som det, der afgør, om du er et Guds barn eller ikke. Når vi gør det, mister vi modet og fortvivler. Nej, vort barnekår beror ikke på vor kamp imod kødet - endnu mindre på vor sejr over det. Vort barnekår hos Gud har heldigvis et solidere grundlag. „*Såmange, som tog imod Kristus, dem gav Han magt til at blive Guds børn*“ ([Johs 1,12](#)).

Den grund, hvorpå jeg bygger
Er Kristus og hans død,
I Jesu korsens skygger
Er sjælens hvile sød;
Der har jeg fundet livet,
Selv er jeg intet værd,
Hvad Jesus mig har givet,
Det gør for gud mig kær.

Når nu Gud i dit daglige liv overbeviser dig om, at du i dig selv intet er værd, så skal du ikke blive fortvivlet eller forvirret, men søge ind „I Jesu korsens skygger“. Og der skal du sige til anklageren: Det, som gør mig til et Guds barn, er ikke mit forandrede liv, heller ikke mit forandrede sind, men ene og alene dette, at jeg har en frelser, som jeg klynger mig til og tager imod som min stedfortræder. Derfor kan mit dårlige liv og mit fordærvede hjerte heller ikke hindre mig i at være et Guds barn, så længe som der ikke er svig i min ånd, så længe jeg bekender for Ham alt det, som mislykkes for mig både i mit liv og i mit hjerte. (...)

I det nævnte ord af Jesus om den villige ånd og det skrøbelige kød vil han imidlertid ikke blot minde sine disciple om, at de har kødet.

Han vil også indprente dem, hvor farefuldt kødet er. Men her er det ikke altid så let for ham at få sine disciple til at følge med. Således var det allerede, da Jesus udtalte disse ord til de tre disciple i Getsemane. Jesus forstod klart, hvor alvorlig den situation var, som disciplene befandt sig i, og han talte til dem for at advare dem. Men de opfattede vist ikke stort af hans ord. Det står så betegnende, at deres øjne var betyngede, og han fandt dem sovende, hver gang han kom og talte til dem. (...)

Vi trænger til præster, missionærer og lærere og søndagsskolelærere og mange andre slags arbejdere i Guds riges store arbejde. Men det, vil trænger mere til end noget andet, det er folk, som vidner om

deres frelser først og fremmest med livet. (...)

„Herren skal stride for eder, og I skal være stille” (2 Mosebog 14,14). Således lød Mose ord fra Herren til folket, da de stod i den mest fortvivlede situation med det Røde Hav foran sig og Faraos velbevæbnede hær bag sig. Og sådan lyder også Herrens trøstende ord til sit Folk i den nye pagt.

Vi er omgivet af overmægtige fjender; men han siger: vær stille, jeg skal stride for eder. Jeg skal tage kraften fra eders fjender. Og Guds sande Israel oplever en forunderlig stilhed midt i kampens larm, når de kaster sig i hans mægtige hænder og får det at se, at han er mægtig til at tage kraften ud af de sværeste fristelser for dem. Og de synger jublende glade:

Halleluja! Jeg har min Jesus funden,
Hans nådes glans er klar i mig oprunden.
Nu ser jeg vejen til Guds frydebolig.
Nu kan, nu skal, nu vil jeg vandre trolig.

Kom nu og strid mod alle onde tanker,
som sig i kød og blod om sjælen sanker!
Endog den mindste lyst ret at bekrige,
det løfter håbets trøst til himmerige.

Det er en liden tid, så har jeg vundet;
så er den ganske strid med eet forsvundet;
så kan jeg hvile mig i rosensale,
og der evindeligt hos Gud i Himmerig med Jesus tale.

(Uddrag fra afsnittet "Aand og Kød" i "Helliget Herren og andre taler" af Ole Hallesby - Lohse
1933 - Shafan 24-06-17)